

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom

za celo leto 3 glđ. — kr.

„ pol leta 1 „ 60 „

„ četrť leta — „ 30 „

Naročnina se pošilja
opravništvu v škofjsk.
poslopju (Bischofshof.)

Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sobne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrstiče,
če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Zopet večji deželni stroški in večji davki.

Mnogo davkeplačiteljem neljubega je vedel „Slov. Gospodar“ poročati o silnih državnih stroških, o vedno rastočih dačah in novih dolgovih s papirnimi, srebrnimi in zlatimi obresti. Več kakor 400 milijonov goldinarjev se nam bô letos pôtrošilo, pomanklej ali deficit se različno nastavlja od 30 do 120 milijonov, vrh tega se bô naložil dolg 48 milijonov, čegar 4% obresti bodemo v zlatu plačevali; tako so nam zgospodarili na Dunaju v državnem zboru nemški liberalni ustavoverci.

Sedaj zboruje v Gradcu naš štajerski deželni zbor. Tudi v njem gospodari nemško-liberalna ustavoverna stranka že celih 15 let in je Štajercem naložila toliko deželnih stroškov in davkov, da se jenim pristašem samim že koža drhti in lasi ježijo. Deželni glavar, Slovencev že znani Moric žl. Kaiserfeld Blagotinšek je 7. marca t. l. pred zbranimi poslanci začel tožiti: „stvari stojé za nas žalostno, gospodarstvo leze rakovo pot, znamenj pa, da bô boljše, ni videti nikjer; ljudstvo pričakuje, da musilna bremena zljajšamo, a mi tega storiti ne moremo, marveč prisiljeni smo, da mu naložimo novih in večjih žrtvij, katere zahteva ustava, nove postave in nove naprave.“

Žalostno resnico teh besed starega liberalca in ustavoverca Kaiserfelda potrdujejo neusmiljene številke v tiskanem proračunu za l. 1877. Letos imamo deželnih stroškov za 2.845.276 fl., katere bodemo morali poplačati s 38% naklade na vse neposredne ali direktne dače. Drugo leto pa bode stroškov 3.006.542 fl. in bô pomanklej ali deficit za kakih 800.000 fl. Treba bô tedaj deželno naklado vzišati t. j. dače pomnožiti.

Tolike žrtve zahtevajo tedaj od štajerskih davkeplačiteljev: „ustava ali „verfassung“, nove postave in naprave! Ali tudi drugod liberalni ustavoverci ne gospodarijo boljše. Korošci dobijo 33% deželne naklade in na Českem znaša pomanjklej ali deficit — 5 milijonov.

Naš štajerski proračun kaže sledeče deželne

stroške: I. deželni zbor stane 12.400 fl., II. deželna uprava (deželni odbor itd.) 180.673 fl., III. policija (šub, žandarji, ječe itd.) 107.321 fl., IV. stroški za steze, ravnanje rek potokov itd. 261.737 fl., V. izobraževalni nameni (štipendije, šole, teater itd.) 905.569 fl., VI. stroški za dobrodelne naprave (najdenišnica, norišnica, bolenišnice itd.) 649.803 fl., VII. priprež ali „voršpan“ 8500 fl., VIII. obresti za stare deželne dolgove 128.464 fl., IX. stroški pri deželnih posestvih (Slatina, Dobrna itd.) 104.250 fl., X. penziji 11.550 fl.; splôh vse skupaj 3.006.542 fl., t. j. blizo trikrat več, kakor pred 15 leti ob začetku predrage nam nemško-liberalne ustavoverne „ere“ ali dobe, in jenega čudovito velikanskega „napredka“ v omiki, svobodi, delanju novih dolgov in nalaganju večjih dač.

Cerkvene zadeve.

Nadškof saleburški, ki ima tudi pravico lavantinske škofe postavljati in blagoslavljati, prevzišeni kardinal žl. Tarnoczy je tako ves oslabel, da nikogar več ne pozna — vsak trenutek pričakujejo — smrt!

J. K. Pri sv. Jurju na Šavnici so za tamošnjo cerkvo omislili fantje lepo podobo sv. Alojzija, dekleta pa prekrasno podobo Device Marije, ki je stala 194 fl. Podobi je mojstersko izdelal gospod Gschiel v Gradcu in ste kinč cerkvi in veselje vrli mladini.

B. Sv. Ciril in Metodova svečanost pri sv. Jožefu v Celju. Kar je l. 1861 po rajnem knezoškofu A. M. Slomšek u bila za sedanje razmere med Slavjani silno potrebna in lepa bratovščina sv. Cirila in Metoda s tem namenom ustanovljena, da bi vsi udje te bratne za versko zedinjenje vseh razkolniških ali krivoverskih Slavjanov molili in se je kot materna cerkev ali sredotočje te bratovščine cerkev oo. lazaristov pri sv. Jožefu nad Celjem odločila, se god teh dveh slovanskih apostolov 9. sušca tamkaj vsako leto obhaja, in se je to tudi letos zgodilo z dvojno božjo službo, pri katerih vsaki je bila polna cerkev pobožnih.

Na Slovenskem in po drugih deželah so se naši bratje te lepe in za nas silno potrebne bratovščine kar v začetku z veseljem poprijeli, a zadnji čas je gorečnost prvih na domačih tleh precej ponehala, kajti v matičnih knjigah, ki so v Mariboru shranjene, je vpisanih udov 152.753, v onih pri sv. Jožefu pa 20.315. Največ izmed teh v onih Mariboru vpisanih se jih je naznanilo iz Moravskega, iz domačih slovenskih krajev pa bi se udje imeli po č. duhovščini k sv. Jožefu naznanjati in z žalostjo se naznanja, da od 1. julija 1875 se je samo 70 novih udov oglasilo; videti je, kakor da bi druge bratne to posebno katoliško-slovansko hotele zadušiti. Bratje, ne opešajmo, tudi v tej lepi reči ne, da bodo naše molitve po priprošnji sv. Cirila in Metoda preganjanim katoliškim Slovanom še v prihodnosti sprostile stanovitosti, krivovercem in razkolnikom pa spoznanja, da je le ena prava katoliška Cerkev.

Koroški duhovniki so gosposkej zbornici na Dunaju odposlali pismeno prošnjo za izboljšanje duhovniške plače. Iz nje povzememo imenitnejše točke. Prošniki povdarjajo, da je edino pri duhovnikih plača ostala, kakor je bila l. 1780, čeravno se je v teh skoro 100 letih mnogo spremenilo, zlasti pri plači uradnikov in učiteljev itd. Kakor nekdanj, tako je še sedaj za župnika 315 fl., za kaplana pa 210 fl. nastavljenih. To je očividno premalo. Zanjprej bi naj dobivljali 1) kaplan na deželi 500 fl. 2) kaplan v manjših mestih, trgih in zdraviliščih 550 fl. 3) kaplan v Celovcu in v Belaku 600 fl. 4) expositus 600 fl. 5) kurat-beneficijant 600 fl. 6) provizor 600 fl. 7) župnik na deželi [kurat in lokalni kaplani bi se naj odpravili] 800 fl. 8) župniki v občinah, kder so fabrike, fužine ali več, kakor 2000 prebivalcev, 900 fl. župnik v Celovcu in Belaku 1000 fl. 9) prošt, če že kot kanonik nima svoje plače, potem kapiteljski dekan, ki opravlja vsled posebnih pravil dolžnosti prednika 1200 fl. kanoniki pri kolegijatih kapiteljnih 800 fl. Razun tega bi naj vsak duhoven, 10 let po ordinaciji počeniši, dobival kvin-kvenalne doklade po 50 fl. — 12) Dekanom in dekanijskim administratorjem se naj prizna uradna doklada 200 fl., ki se pa pri odmerjenju pokojnine ne jemlje v poštev. 13) kaplanom in provizorjem bi se naj selitvinski stroški povračevali, če selitve niso sami zakrivil. 14) za preskrbljenje kaplana se naj župnikom prve vrste 300, druge 350 in tretje 400 fl. v račun jemlje.

Penzija se naj vsakemu duhovniku, ki brez lastne krivde v pokoj stopi, nastavi na 400 fl. ne gledé na to, kako dolgo je že služil. Vsakemu, ki je djanski pastiroval 40 let, se naj kot penzija pusti popolna poslednja jegova plača s kvin-kvenalnimi dokladami vred. Pri drugih pa se naj službinski čas v račun jemlje po osminkih tako, da 10—15 let službinskega časa daja pravico do $\frac{2}{8}$, 15—20 let do $\frac{3}{8}$, 20—25 let do $\frac{4}{8}$, 25—30 let do $\frac{5}{8}$, 30—35 do $\frac{6}{8}$, 35—40 do $\frac{7}{8}$ poslednje

plače in kvin-kvenalnih doklad. Z duhovniki, kateri stopijo v začasni pokoj se naj ravna, kakor z penzionisti! (Dalje prihodnjik.)

Gospodarske stvari.

Z semenom pri turšici menjati je dobro.

M. Turšica, ktero navadno po naših krajih sadé, ne povračuje delo in trud ž njo v taki meri, v kakoršni bi bilo to želeti. Ona raste na visoko in široko, zavzema toraj veliko prostora, nareja sicer precej dolge stroke ima pa mnogo stebel brez vsega stroka. Navadno nima nobeno steblo več, kakor jeden strok, in na njih več kakor 8 dolgih rajd zrnja, to je prava bela vrana. Barva zrnja je blede žolta, navadno pozno zori, tako, da se dostikrat primeri, da se mora pridelek v kljub našemu južnemu položaju na pol zrel pospraviti in da se potem pokvari. Za porabo je zrnje pred decembrom le, ako se prej v peči ali na peči posuši. Na hektaru 20 hektolitrov, to je že dober pridelek.

Te slabe strani naše navadne turšice so misleče kmetovavce priganjale, da so začeli premišljevat, kako bi bilo mogoče, tem neprilikam izogniti se. Začeli so toraj segati po drugem semenu, posebno po laškem. Dosegli so res tudi prav dobre vspehe ali se tudi v kratkem prepričali, da ni kmalu zrnja, ktero bi se tako lahko popačilo in izrodilo, kakor ravno turšica. To se godi zarad preobilnega cvetnega praha in pa ker naša polja navadno niso dosti omejena. Potrebno je toraj leto na leto novega semena si omisliti, kar sicer nima dosti na sebi, ker je ravno za posejatev turšice primeroma le malo semena potrebno in toraj stroški za nakup ne ravno veliki. Ali težavno je bilo dosedaj zanesljivega semena dobiti. Marsikdo se je že opeknel z naročenim semenom in je potem zopet po starem domačem segel. Gorko se je priporočala Wokaunova turšica polutanska (Bastardmais)*. Ta jme je, tako poveduje nek izkušen kmetovavec, naklonilo k novim poskušnjam na debelo. Preteklo leto sem delal skušnje s turšico polutanko, z činkvantinom, kterege sem si pa od dveh različnih krajev naročil in pa z pignoletom. Pa škode po plohad napravljene in neznosljiva vročina ni pripustila natančnega menjenja. Kar pa se je izvedeti dalo, je pa tole: Turšica polutanka (semena sem si naročil v grof Atemsovi semenski prirejalnici v Št. Petru blizu Gradca) se je kot najrodovitnejša sorta skazala. Zarad bobotne rasti potrebuje sicer nekoliko več prostora, kakor druge imenovane sorte, tudi nekoliko kesneje zori in zrno nima tako lepe barve. Činkvantin (seme ravno tam kupljeno, kjer prejšno) je gledé pridelka daleč za polutanko

* To je turšica, ki se izredi, če se jedna sorta z cvetnim prahom druge sorte oplodi, kar se lahko zgodi, če jedna sorta poleg druge raste. Pis.

ostal. Ravno to velja o drugih činkvantinovih sortah, katerih seme sem si pri Bevilakvi v Veroni naročil. Da obe te dve sorti manj prostora potrebuje, je obče znano. Pignoleto, kupljen v grof Atemsovi semenski prirejalnici, me je pa najbolj veselo iznenadil. Zavzema še manj prostora, kakor činkvantin, ker je še bolj šibke rasti. Stebla po 2—2.5 metrov visoka so bila le redko kje debelejša od mazinca (malega prsta).

Praznih ali jalovih stebel ni bilo najti, nasproti pa pogostoma stebela s tremi stroki. Stroki so imeli do 24 podolgovatih, seveda le 16 centimetrov dolgih, večidel še krajših rajd zrnja. Zrnje je bilo, rekel bi, natlačeno, na površju skoraj ravno in pri snemanju zadnje dni septembra že tako suho, da je bilo brž brez vsega daljnega pripravljanja že za na mlin. Barva je bila še bolj živa in rumena od činkvantinove. Po množini je bil pridelek le malo zaostal za pridelkom poltanke. Kljub škodi po plohab, ki so nam bile nad tretjino njiv pokončale, se je pridelalo 30 do 40 hektolitrov na hektaru. Kdor gleda posebno na lepo zrnje ali kdor ga na vago prodaja, ta naj le po tej sorti seže, gotovo bode zadovoljen z njo. Kjer se veliko turšice sadi in prideluje, tam se mora posebno na hitro rastoče sorte ozirjemat, ker te mogoče storé z potrebnimi opravili do konca priti ob onem času, ob katerem je ravno najlahkejšé delavcev dobiti.

Salatne rastline.

M. Rane sorte salate glavatice se od decembra do začetka marca v gnojne grede sejejo, presajajo in v njih v glave vzrejajo. Brž pa, ko spomlad le nekoliko v deželo poluka, se jeden del sajenk iz gnojne grede v vrtno grede presadi. Če ima skozi celo leto do jeseni na vrtu vedno salata glavatica pri rokah biti, se mora setev (sejejo se pa le boljše sorte) že začetek marce začeti in do začetka avgusta nadaljevati. V preteku tega časa se vsakih 14 dni setev ponavlja. Naj prijetnejša pa tudi redkejša je glavatica o času žetve, ki se mora takrat posejati brž, ko je prva za porabo. Množino sajenk, ktere se morajo v grede posaditi, določuje potreba. Sajenice se črevelj za črevelj in četrta druga od druge posadé. Zemlja se na znani način obdelava. Setvine grede ranih setev pod milim nebom se polagoma tako izredčijo, da se vsakega pol črevlja jedna sajenica pušča. Te se hitreje od presajenih razvijajo in prej v glave grejo.

V časih se salata glavatica tudi med fižol, brž ko se je posadil, prav redko sem ter tje zatosi. Pri okopavanju se preobilne sajenice potrgajo, druge pa pusté na svojem mestu nepresajene rasti. To je mogoče, ker salata, predno se fižol vzpenjati in ovijati začne, vzgodnjava in lahko odpravi.

Ravno tako se more salata tudi med kumare in med zimsko zelenjavo sejati, ker jo salata

mrešja zlasti zemnih bolh varuje in ker se za časa, ko druge prostore začno potrebovati in se razširjati, salata že lahko odpravi in porabi. Tako je mogoče več pridelkov na istem kosu zemljišča pridelati, kar je pri vrtnarju, keremu mora zemlja največi dobiček prinašati, zelo imenitno.

Sorte vezavne salate se navadno še le maja ali junija sejejo, da se morejo o dneih največe vročine rabiti. Te salatne sorte vročino lahkéjše prenašajo in ne grejo tako brž v glave in v seme. Toraj so dobre nadomestovke salate glavatice v tem letnem času. Vezavne salate ne grejo same ob sebi v glave in se morajo, če se hočejo nježni listi dobiti, povezati. (Dalje prih.)

Deželna sadje- in vinorejska šola pri Mariboru je še komaj 4 leta stara in že blagonosno upljiva na vse strani; tudi stroški postajajo od leta do leta manjši, ker se lastni dohodki množijo. Mislimo, da mnogim bralcem ustrežemo, ako nekoliko o tem važnem zavodu spregovorimo. Za sedaj hočemo objaviti nekaj iz jegovega proračuna in tiskanega paročila. Letošnji stroški so nastavljeni na 20.158 fl., dohodki pa na 4310 fl. tako, da bo dežela imela pokriti 15.848 fl., drugo leto pa 14.318 fl. — Od 1. marca 1875 do 1. marca 1876 je šola obiskovalo 28 učencev, med temi jih je 25 imelo štipendije. Izšolani učenci so nekteri dobili že lepe službe kot oskrbniki, dobro plačani viničarji ali gorniki, in vrtnarji. Lani od 2—28. avg. se je vršil poduk v sadje- in vinoreji za 15 štajerskih in 7 kranjskih učiteljev. Tudi urednik „Slov. Gospodarja“ se je udeleževal in mora priznati, da so gospodje, zlasti ravnatelj g. Göthe izvrstno vse razlagali in dokazivali. Potem je bil dvakrat za goste poduk o kletarstvu, kojéga se je udeležilo 38 gospodov iz raznih krajev, med njimi tudi znani slovenski rodoljub g. J. Kukovec v Ljutomeru. Poduka za viničarje, od 14.—26. februarja se je želelo udeležiti 50 viničarjev, a poduk je letos bil samo namenjen dvajseterim; ostali morajo čakati. — Potni učitelj g. Kalman je o kletarstvu, sadje in vinorejstvu govoril v Spielfeldu, pri sv. Galu, Lipnici, potem v Poličanah in v Brežicah (slovenski?). Ravnatelj g. Göthe sestavlja sedaj zanimivo zbirko vseh zemljišč štajerskih, kder vinsko trto sadijo. Tudi je ustanovil meteorologično štacijo, kder vsaki den vremenske spremembe opazujejo in vestno zapišujejo!

Sejmovi. 24. marca v Slov. Gradu. 27. marca v Dobovi, v Lembergu, v Teharjih, v Podplatah. 31. marca v Rogatcu.

Dopisi.

Iz Maribora. (Nemškutarji, — dr. Radaj, — g. Vajksl.) Zastran poslednje naše volitve je še treba sledeče objaviti. Nemškutarji s svojim Wreclnom pri volitvi tepeni, so se hudo

razsrdili in s pomočjo znanega Seidlna, kateremu sicer tudi že precej za kožo gre, skovali ugovor ali protest zoper volitev dr. Radaja. Ta protest je ne samo neumen, bedast, temuč tudi nesramen in kaznovanja pred sodnijo potreben. Podpisale so ga sledeče osebe: Schalk, Rudolf, Forster, Formacher, Martschitsch, Lobnigg, Löschnigg (Bergenthal-ski), Gräschütz, Povoden, Anton Rath, Stanzer, Gartner in naposled vsaj deloma tudi — Wretzl. Ti nemškutarji očitajo nam Slovencem, da smo nesramno in s samimi lažmi agitirali, da smo ljudi strašili, da bodo, če Wretzla izvolijo, za Brandstetterjem 2 milijona plačali, in takih laži je več v protestu. Potem se zaganjajo v poslanca dr. Radaja in zahtevajo, da se volitev ovrže, in sicer zato, ker jim dr. Radaj sploh ni pošten, da je v preiskavi zaradi Brandstetterja in da je bil v tožbi neke Wabitsch-ke obsojen. Tako so ugovarjali pismeno imenovani nemškutarji — ali sramotno so padli v mlako in pridejo sedaj pred sodnijo. Dr. Radaj toži vse od Schalka do Wretzlna, ker so tako drzno in lažljivo poštenjaku dr. Radaju pred deželnim zborom in celo Štajersko in še dalej čast vzeti hotli, pa ni se jim posrečilo. Celjska okrožna sodnija je namreč na prašanje štajerskega zbora hitro pismeno odgovorila, da dr. Radaj ni v nobeni preiskavi; zastran Wabitschke pa se je predložila pismena sodnijska odločba, po kateri je bil dr. Radaj že pred 3 leti za nekrivega spoznan. Sploh vse, kar se je dr. Radaju od nemškutarjev učitalo, je se pokazalo izmišljeno, lažljivo, in bil je za poslanca potrjen. — Blagi narodnjak in mnogozaslužni predstojnik v Cvetkovcih g. Vajksl, je bil kot volilec s svojimi čvrstimi sini v krčmi pri Cizrlu, ko ga je mesar in nemčur Lorber surovo psoval in zasramoval. Pri sodnijski razpravi pa je miruljubni Slovenec odstopil proti temu, da ga je sicer ponosni nemškutar Lorber prav ponižno za odpuščanje poprosil. Tudi prav! Resnično, den 26. februarja bil je za nemškutarje poln nesreče in sramote. Bodi jim!

Iz Slov. Bistriškega okraja. (Po volitvi). Poličane pokriva trda ledena skorja kat. duhovščini in cerkvi sovražne nemškutarije. Kdaj bo tje pripihal topli veter katoliško-narodnega duha se ne ve, pa je tudi malo upanja, da se bo to v kratkem zgodilo, ker so Poličane tak kraj, o katerem Slovenci pravijo, da je Bog čez njega mahnil: „Pekel.“ Pa čeravno se je volilni mož iz Pekla pripeljal volit nemškutarskega kandidata, je vendar le moral propasti, vsaj vrata Pekelska ne bodo premagale kat. Cerkve, pa tudi volilci Pekelski ne bodo razrušili narodne stranke. V Studenicih je sicer za zdaj bilo slabo, pa upamo, da se bo na boljše obrnilo; še ni zgubljeno, ker nekateri možje te fare sicer spoznajo, kar bi bilo za nje prav in koristno, pa bojijo se zamere. Treba je le prazni strah pred ljudmi odložiti!

Makolj si tudi nemškutarji nikakor ne smejo

prisvojevati; one so v večini narodne, le edini Makolski mesar je stal na liberalno-nemškutarski strani, čemur se nihče ne čudi, ker v njegovi rodbini od nekdanje vlada toliki srd in toliko črtenje do vsega, kar je slovensko, da se je rodbinsko ime slovensko odpravilo in v nemško prekrstilo. Imenovala se je namreč ta familija nekdanj „Jurčič“, pa eden predtedov sedanjega mesarja je svoje ime spremenil, ter se začel imenovati „Georg“. Želeti je, naj bi Makolčani ob priložnosti drugih volitev ta madež zbrisali s tem, da si za volilnega moža nebi izbrali tako zagriznjene nemškutarja, ampak moža, kakoršen je č. g. župnik Hajšek ali g. Urlep in drugi.

Iz Hoč pri Mariboru. Število „Slov. Gosp.“ se je pri nas na 12 iztisov pomnožilo, med tem ko ste 2 „Mariboržanki“ ob novem letu na večno spanje zaspale. Sicer še imamo 3 bosonoge dečke „Dorfbote“, vendar bi za nje, ki ga čitajo, mnogo boljše bilo, ako bi za svoje gospodarstvo več skrbeli, ter „Volksbildungsverein“ pustili pri miru — Bog jim skoro pamet razsveti!

Na den poslednje volitve so si naši nemčurji oskrbeli 2 „bandi“ ter že na vse zgodaj veselja in vina pijani vriskali. Ali kratko je bilo njihovo veselje. Zvečer so imeli še komaj $\frac{1}{2}$ bande, ter so se prav poparjeni tiho razšli vsak na svoj dom. Tolajžijo se, da nas bode v letu dnevih že nemški „Prajs“ v svojem želodecu imel. Ali Bog jim odpusti njihovo neumno željo, ki se jim ne bode spopolnila, vsaj do tistih dob ne, dokler je še nas 16 milijonov Slayjanov, vernih cesarju in domovini! Moram namreč povedati, da imamo tukaj takšnih prusoljubnih nemčurjev, ki pri vsakej priliki Bismarka in jegovo švabsko druhal časté. Seveda pri njih je to „ustavoverstvo!“ Tudi pri mesarju Lorberju so nemčurji izobesili veliko nemško, t. i. sedaj prusko črno-žolto-rudečo zastavo, cesarske avstrijske pa niso zmogli — nobene. No, avstrijski (?) ustavoverci, ali vas ni nič sram takega vsaj nekako po sumljivem domoljubju smradečega postopanja? Mi Slovenci smo pa imeli zraven slovenske lepo, krasno cesarsko zastavo! Nekateri volilci so prisiljeni volili nemškutarja; tako so mi namreč sami pravili. Krčmar Sivšek se je baje bal za marljivega pivca sosedu in rejenca nemškutarskega kandidata! Upamo, da prihodnjije naši volilci ne bodo več poslušali ljudi, kakoršni je Gornje-hočki Rötchnigg, ki zraven svoje nestrpljive nemškutarije zmore tudi precej surovosti. Tako je nedavno v gostilnici surovo psoval v poštenega narodnega Glaserja mlajšega rekoč: vi Pohorci, vi ste sami biki in osli... No, mi Pohorci se o tej surovosti ne bodemo veliko jezili, ker vemo, da to druga ni, kakor čista nemčurska „bildunga“, katero najmanj Rötchniggu zavidamo!

Od sv. Marjete na Pesnici. († Č. g. Jan. Kurnika), župnika v pokoju smo 13. t. m. izročili materi zemlji. Sprevod, kojega so vodili

rajnkega brat č. g. J. Kurnik, duhovni svetovalec in župnik pri sv. Petru pri Radgoni, je počastilo 12 duhovnikov in mnogo ljstva. Pokojni so bili rojeni na sveti den 1. 1790, za mešnika posvečeni 21. sept. 1814. in so 12 let služili za kaplana pri sv. Roprtu, potem 3 leta za kurata pri sv. Križu in 23 let za župnika pri sv. Marjeti. Ostali čas svojega 86 let dolgega življenja bili so v pokoju na svojem posestvu v Mučeni, deloma v Hrastovškem gradu. Rajniki so sloveli zarad svoje šegavosti in vedno vésele, dobrohotne šaljivosti. Jihov spomin pri cerkvi varujejo lepo vbrani zvonovi l. 1845. priredjeni in lepa Marijina podoba na noslicah, ki se rabi pri slovesnih sprevodih. Naslednik v župniški časti so jim bili č. g. Franc Dreisiebner, toda pri smrti so jim bili prednik; lani smo nepozabljivega Dreisiebnerja pokopali. Sedaj počivata oba župnika na tukajšnjem pokopališču drug trdno zraven drugega. Bog jima daj večni mir in pokoj, katerega sta si častita starčeka po dolgem, trudapolnem delovanju gotovo poželeda!

Od sv. Janža na Dravskem polju. Pred večimi leti smo si sv. Janževski farmani po prizadevanju učitelja g. Fr. Roškerja omislili nove orgle, ki so nas s prav prijetnim svojim glasom razveseljevale in k pobožnosti nagibovale. Radi smo pozabili stroške. Od tiste dobé, kar učitelj ne opravlja več mežnarske službe, plačujemo na leto precejšno svoto sedanjemu učitelju za orglanje in vendar orgle že več tednov molčijo, kakor da bi bil nastopil večni veliki petek. Orgle so se pokvarile, a nihče ne skrbi za popravlanje — menda ker imamo preveč predpostavljenih, ker nobeden ne vé, v katerega področje bi spadalo popravlanje sv. Janževskih orgel.

Iz Ulimja. (Predstojniki — letina). Prebravši dopis iz Podčetrka v 11. šte. „Sl. Gosp.“ sem dopisniku za vsem pritrdil — golo resnico je pisal o naših slabih cestah, zlasti na Virštanj. Sicer se nahaja v vsakem kotu kamenja dovolj, da bi se ž njim mlake zadelale in steze popravile, toda nič se ne zgodi, tako slabe predstojnike so si ljudje l. 1874. izvolili; sedaj se kesajo — prepozno. Ulimjčani smo starega potrdili in smo ž njim zadovoljni, a druga je na Virštanju, kder je oštarijaš Jan. Leskovšek za predstojnika. Težko mu bo kde enakega najti. Ko bi steze bile, da bi komaj največji vol roge iz blata kazal, on se nebi zmenil za nje. Tudi se ne zmeni veliko, če ljudje marsikaj, ne ravno preveč lepega, govorijo o tem, kako se pri njegovej krčmi godi. Ko bi vse polno vlačugarjev in tatov po okolici mrgolelo, Bog varuj, da bi kdo kaj storil ali pa rekel. V tej reči je res žalostno pri nas. Še nekaj! Ni dolgo, kar je došla zapoved od okrajnega glavarstva iz Brežic, da mora vsak svoje službene knjižice imeti. Pri tej priliki se pa je g. Leskovšek pokazal ne navadno živahen pa tudi strog in hud zlasti pri starih babicah, domačih farmancah. Dva žandarja in srenjski berič Šlender (Ploh) sta jim pobrala

vse do zadnje cote v tistem velikem snegu, ko sirote še do drv niso mogle; odeje so iz njih trgali, plenice iz pod otrok pipali, rute iz glav jemali in Bog vedi, kaj vse počenjali.

Trta je pri nas precej trpela po zimskem mrazu, zimina pa, hvala Bogu, lepo kaže, le tu pa tam je pognjila pod snegom, ki je bil letos tolik, kakoršnega le stari ljudje pomnijo, da je zapadel l. 1829.

Iz Celja. († Gospa Ana Baumbach) je v noči od 19—20. t. m. umrla v 100. letu. Bila je rajna 9. maja 1776 rojena in je 16 let stara se omožila z lekarjem Francem B; po srečnem 53letnem zakonu je od l. 1845 živela kot vdova in velika dobrotnica ubogih, ter je bila zavoljo svoje dobrotljivosti od svitl. cesarja z zlatim križem s krono pred par leti počeščena; 3 leta že ni mogla zavoljo telesne slabosti več v cerkev hoditi, a nikdar ni pozabila o Velikinoči in o Božiču doma sv. zakramentov prejeti in z vsemi previdena je tudi svet zapustila po dolgem in lepem življenju. Pri njenem mrtvaškem odru veliko ubogih žaljuje. Naj v miru počiva!

Iz Šoštanja. V šte. 12. „Slov. Gosp.“ objavlja nek dopisnik pogovor med Jurjem in Markom. Tisti pogovor je lažnjiv, ker midva Ferdinand Korošec in Franc Steblovnik pričujema, ki sva poleg pri igri bila; gola laž je, da bi bil imenovani mesar govoril, da še nismo v Šoštanju nikdar Kristusa imeli; tako brezbožni še pa vendar v Šoštanju nismo, ampak v vsakej hiši se nahaja božja martra. Tudi pri igri ni bilo nobenega Jurja in nobenega Marka; dopisnik pa naj posehmal takšnih lažnjivih reči ne piše, in svoje dolžnosti opravlja, druge pa pri miru pusti!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V Slov. Gradcu je bil 16i t. m. za deželnega poslanca izvoljen vitez Naredr — liberallec in ustavak. — Štajerski deželni zbor je sklenol postaviti, po katerem bo smel vsak poslanec prašanja staviti do vlade o rečeh deželo zadevajočih, če so na pismenem naznanilu interpelacije podpisani 3 poslanci. Deželni odbor svetuje nekoliko spremem volilnega reda za volitev v deželni zbor, ki pa niso nobene vrednosti, če ne te, da bi se nemško liberalnim kandidatom vsaj nekoliko pomagalo do zmage. Tako hočejo, da bi pri nas Mariborski okraj volil sam enega poslanca, št. Lenartski in Slov. Bistriški pa tudi enega v Mariboru, potem Celjski, Vranski in G. Graški enega v Celju, in Laški, Šmarski in Konjiški enega tudi v Celju. Bržčas iz te volilne geometrije ne bo nič. — Gradec ima 4 poslance in prosi, naj se mu jih odmeri 8 v podporo liberalcem zoper večjidel konservativne kmetske poslance. Vsled tega so slovenski poslanci: Herman, dr. Vošnjak, dr. Dominkuš, dr. Srnc, Šnideršič in, čuda velika, tudi Mahrenberški Šmit sklenoli govoriti za pom-

ženje kmetjskih poslancev. Žolepah prosi za deželno pomoč pri delanju steze od Luč do Logarske doline. Srenja sv. Janž bo se smela ločiti od Vozenic. — Reguliranje Savine se lani ni začelo, ker še ministri niso povedali, koliko da nameni vlada pripomagati. — Koroški zbor je sklenol prošnjo do finančnega ministra, naj zopet dovoli sol iz Hall-a na Tirolskem vvažati. — Kranjski poslanec grof Margheri je tožen zaradi hudodelstva javnega posilstva, ker je dal davkarske uradnike, ki so mu prišli zavolj zaostalih dač živine rubiti, po hlapcih napoditi in pretepesti. Deželni zbor pa ni privolil v sodnijsko preganjanje grofa, ker davkarski uradi mnogokrat živino rubijo, ki bi se rubiti ne smela, ker je za obdelovanje zemljišča potrebna. — Tirolski poslanci bodo poslali par mož k cesarju, da mu razjasnijo, zakaj so izstopili, iz deželnega zbora. Dalmatinski deželni glavar Ljubiša in njegovi prijatelji so na Dunaju dognali, da se na državne stroške stavi dalmatinska železnica in so zato prejeli mastne plače, Ljubiša 34.642 fl., dr. Bajamonti 57.000 fl., neki Trigari 86.600 neki Raceta 13.071 fl. in eden dunajskih judovsko-liberalno-nemških listov 39.400 fl. Vsled tega so drugi poslanci izostali rekši, da s takimi ljudmi ne zborujejo; svitli cesar so ukazali zborovanje ustaviti. Davkoplaitelji pa imamo nov dokaz, kako liberalci z denarji pometajo! Res žalostnih časov smo se učakali! — Magjari dobijo novo šolsko postavo. Strašna povodenj po malem oteku zapustivša strahovito škodé!

Vnanje države. Ruski cesar je v Aziji svojemu carstvu dodjal novo deželo Kokand, ki meri 5000 □ miriametrov; tudi v Korejo, ki je že za Kitajskim, ob velikem morju, je poslal 12.000 vojakov, da zasedejo zemljo, preden Japonci pridejo do nje. — Na Nemškem je razsajal tolik vihar, da je hiše, zvonike in cerkve podiral. — Francoska je zopet veliko trpela od silne povodnji, škoda se samo v obližju Pariza ceni na več milijonov. — Na Laškem je minister Mingheti moral odstopiti, ker ni mogel ali ni hotel zabraniti krivic, ki se ljudem godijo pri mlinski dači. To je huda dača, ki znaša na leto 90 milijonov lir. Vsak namreč, ki prinese zrnje na mlin, mora dačo plačati, preden sme moko odnesti.

Jugoslavjanska vojska zoper Turka

se je pri Muratovici, kakor smo sedaj natančneje zvedeli, res slavno vršila za Hercegovince in njihovega hrabrega vojskovodja Peko-Pavloviča. Od 3200 Turkov je iz bojišča komaj 700 ušlo v Gačko; 800 jih je bilo posekanih, ostali pa so se utopili in raztepli. Kristijani ustajniki so pobrali 675 pušek in zaplenili prvokrat 4 kanone, koje so Turki l. 1872 bili iz Angleškega dobili. Vsled te slavne zmage nihče ne misli na mir s Turkom, ampak na vojsko do popolnega uničenja turških divjakov. Sicer bi že bil srbski knez Milan

in črnogorski knez Nikica davno prišla vstašem na pomoč, pa Avstrija in Rusija jima to branite, zakaj? zavolj grabljivega Prusa, ki le preži na ugodno priliko, da kresne po Avstriji, Franciji ali Rusiji! — To je pravi uzrok, zakaj se Turk še vedno v Evropi drži — Prus ga brani. Vojvoda Ljubibratič in jegovi pajdaši so bili od naših vojakov prejeti in črez Trst, Maribor, Leoben v Line odpeljani, kder bodo — zapreti. Pretečeni teden je zopet 700 rodbin iz Turškega k nam pribežalo.

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Rim, Neapol in domu.

XXX.

Od sv. Lavrencija smo se podali zopet v mesto in sicer na staroslavni Kapitolinski hrib, kder stoji cerkva Blaž. dev. Marije — Maria in ara coeli, t. j. Marija na nebeškem altarju. — Do cerkve se dohaja na levi po 124 stopnicah iz marmorja, na desni pa po prostrani vozni cesti. Cerkev stoji tam, kder je nekdanj stal sloviti tempelj prvega rimskega malika Jupiterja. V njem so vojaško orožje blagoslavljali in v njem so tudi po dokončani vojski zmagoviti vojskovodje bogovom zahvalne molitve opravljali. Toda sčasom je moral Jupiter se pobrati in odstopiti svoje mesto deviški zmagovavki hudobnega zmaja — blaženi Mariji. Pripoveduje se o tej spremembi sledeče: cesar Avgust, za katerega je bil naš Zveličar rojen, bil je pri Rimljanih veliko spoštovan. Zato je starešinstvo sklenilo uvrstiti ga med svoje bogove in mu v tempeljno Jupiterjevem postaviti poseben altar. Že je bilo vse pripravljeno, ko cesar hipoma na nebu zagleda prikazen: devico nepopisljive lepote z detetom v naročju. Ob enem je zaslišal glas: haec ara Filii Dei, t. j. altar sina božjega. Ves začuden ukaže Avgust na prostoru, kder je prikazen videl, sezidati altar z napisom: ara primogeniti dei, t. j. altar prvorojenca božjega. Poznej se je ondi postavilo svetišče na čast Devici Mariji z božjim detetom v naročju in staro ime ara coeli se je nanj preneslo. Cerkev samo štejejo med največje in najlepše v Rimu. Razdeljena je v 3 ladje; srednjo nosi 11 stebrov, ki so različni po podobi, debelosti in visokosti; zato se sploh misli, da so bili raznim paganskim tempeljnom nekdanj odvzeti. Pravijo, da se je cerkva pozidala za cesarja Konstantina. Napis na 3. steburu na levi strani nam znači, da je nekdanj stal v palači cesarja Avgusta. Cerkveni obok je bogato pozlačen, večjidel z zlatom, katero so Kristijani v krvavi zmagi pri Lepantu Turkom vzeli l. 1571. Slavno zmago so verniki pripisovali priprošnji Kraljice nebeške, zato so tudi zlati plen njej podarili. V cerkvi stoji na vsakej strani po 11 kapel, altarjev je vseh 28. V levi ladji najdemo že omenjeni altar: Maria in ara coeli. Na lično

izdelanih 8 stebrih se nad altarjem vzdiguje mala kupla. Ves altar je z dragim marmorjem prevlečen in ozaljšan z napisom: ara coeli. Za zagredom v zali kapelici je shranjena čudodelna podoba deteta Jezusa — il santo bambino. — Rimljani stavijo posebno zaupanje v slovito podobo in jo goreče častijo. Poroča se, da jo je nek brat pri Franciškanih v Jeruzalemu iz oljkega lesa izrezal, ter je bila poznej v Rim prenešena l. 1629. Brezbožni francoski republikanci so l. 1798 vrdli v Rim in podobo dragega kinča oropali; še celo zdobiti so jo hotli, da je nebi bil nek junašk Rimljan pokončanja otel in v samostan sv. Kozima skrnil. Kakih 11 mesencev poznej so podobo zopet na staro mesto spravili. Vrednost vropanega kinča so cenili na 49.000 cekinov. Največje zaupanje do božjega deteta kažejo na smrt zboleli Rimljani. Nastavek prihodnjic.

Smešničar 13. Nek nemškutar v Hočah je po poslednjih volitvah v Mariboru rekel: ko bi bil moj stric za poslanca v deželni zbor izvoljen, bi jaz samega veselja do stropa poskočil. Nek Slovenec pa mu je hitro zavrnil: že mogoče, če bi strop bil v kakem svinjskem hlevu!

Razne stvari.

(Milodari za hercegovinske in bosenske rodbine.) Urša Gomilšakova 3 fl., Jak. Gomilšak 1 fl. Lipakova hiša 1 fl. 20 kr. in č. g. župnik Bratanič 3 gld. 50 kr. Prenesek 15 gld. 60 kr. skupaj 24 fl. 30 kr.

(Ogenj) je Filipu Pecu v Svičini pokončal viničarijo, 2 preši in 7 polovnjakov.

(Peter Topolnik) v Dragotincih je veliki terek 1868 svojo ženo zadrnul in v studenec vrgel, letos 13. marca je bil v Celju obsojen k smrti na vislicah. —

(Peter Črnovšek) je bil na potu v Ljubno od božjasti brez zavesti v majhno mlakico vržen, kder se je zadušil.

(Gasilec) pri sv. Trojici v Slov. goricah je štajerska hranilnica podarila 100 fl.

(Pogorel) je Franc Kaube v Štanbergu pod Mariborom; pravijo da mu je zlobna roka hram užgala.

(Listonoše) celega poštnege okraja v Hrastniku pričnejo s 1. aprilom svoje poslovanje.

(Grad Turnišče) pri Ptujju je kupil znani Ofenheim, ki je lani imel na Dunaju glasovito pravdo, vsled katere je minister Banhans moral stopiti raz ministerskega stola.

(V Blatnem) pri Brežicah je nepoznan zločinec Jurju Arengerju hišo in hlev užgal, škoda je cenjena na 700 fl.

(Dr. Silvester Ziervogel) notar v Radgoni je ljudi mnogo goljufal in jo pobrisal, da ga sedaj žandarji iščejo. Lep ptiček, ta Ziervogel?!

(Na Remšniku) je Jan. Musterju pogorelo gospodarsko poslopje s kimo in 16 ovcami vred; škoda je za 2000 fl.

(G. Vinc. Gršak) kaplan v Teharjih ni spisatelj dopisa v 11. števil. „Slov. Gosp.“ o požarju v Teharjih. Ured.

(Dražbe.) 24. marca Sim. Kukovec na Vrangli (3.) 27. marca Jož. Braunek (3.), Jož. Jereb v Konjicah 1480 fl., Fr. Penik v Pesjivese (3), Peter Ciringer v Šobru (3), Juri Sinka 2925 fl. 28. marca Jan. Šauer v Cvetkoveih (3). 29. marca Ferd. Šušter v Sl. Gradcu 4700 fl., Jož. Kögel v Vinski gori 1500 fl., Jož. Rošek v Stattenbergu 1800 fl., Alojzija Cirs v Šoštanju 568 fl., Ant. Fayenz pri sv. Lenartu 2040 fl., Jur Praprotnik v Lačjivsi. 30. marca Martin Kozel (3). 31. marca Miha Pandelak 2298 fl., Al. Mayer v Gomilci 2690 fl., Mart. Bezjak v Kozjem 700 fl.

Listič uredništva: G. J. K. pri sv. Jurju na Š. dopis je za „Gosp.“ preobširen, zadržek smo postavili med cerkvene zadeve. G. N. v M. hvala, prlično se vse porabi. Dopisi iz Maribora, Mozirja in Koroškega prihodnjic. G. L. v Lj. bodem skrb imel. — prosim. Ured.

Tržna cena

preteklega tedna po Hektolitrih.

(1 Hl. = 1^{es}/₁₀₀ vag.)

Mesta	Pšenica		Rž		Jčmen		Oves		Tursica		Proso		Ajda	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Maribor . . .	8	10	6	70	—	—	—	—	4	70	—	—	4	75
Ptuj	8	—	6	40	4	80	1	80	4	60	4	40	5	50
Slov. Gradec	9	43	6	83	6	50	3	74	4	87	7	80	5	69
Gradec . . .	8	64	6	—	5	52	3	83	4	45	—	—	5	25
Celovec . . .	8	68	6	45	4	29	3	17	3	94	3	30	3	89
Ljubljana . .	8	60	5	80	4	40	3	40	4	85	4	40	5	40
Varaždin . .	7	85	4	80	4	50	3	50	4	63	—	—	4	88
Šoštanj . . .	8	13	8	10	5	69	3	25	5	53	5	20	4	88
Dunaj	11	7	8	25	8	62	9	70	6	30	—	—	—	—
Pešt 100 Kg.	7	31	5	37	4	88	3	74	3	74	—	—	—	—

Loterijske številke:

V Gradcu 18. marca 1876: 30 17 45 42 59.

Na Dunaju „ „ 19 13 11 55 73.

Prihodnje srečkanje: 31. marca 1876.

Najnovjši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 67.40 — Srebrna renta 71.35 — 1860. letno državno posojila 111 — Akcije narodne banke 836 — Kreditne akcije 166.30 — Napoleon 9.26 — Ces. kr. cekini 5.39 — Srebro 103.85

Zahvala.

Ker „Gospodarja“ vsak omikan Slovenec bere, bodi naj on glasilo moji prisrčni zahvali premmogim prijateljem, ki so se mene dne 19. marcija ljubeznivo spomnili, kterim pa posebe pisati ter se jim za izjavljenje srčnega prijateljstva zahvaliti ne morem.

Sprejmite torej, predragi prijatelji, tem potom prisrčno hvalo.

V Konjlicah 20. sušca 1876.

Dr. Jož. Ulaga,
nadžupnik.

Zaloga klobukov in slamnikov.

Podpisani priporočujem svojo bogato zalogo raznovrstnih

klobukov in slamnikov

za gospode, gospé in otroke. Klobuki so po naj-novejši in najbolj čislani obliki izdelani, od naj-nižje do najvišje cene. Sprejemam tudi stare klobuke in slamnike v sesnaženje ter jim dajam novo obliko. Vnanjim naročitvam točno in urno ustrezam.

Karol Petuar

2—3

v Mariboru.

Roman Pachner in sinovi

v Mariboru

priporočujejo iz trdega lesa dobro izdelana in cementirana merila za merenja zrnja in sicer po sledeči velikosti posod in cene

10 20 25 50 litrov

3 fl. 80 kr. 3 fl. 75 kr. 4 fl. 50 kr. 7 fl.

Tudi se dobivajo pri njih razna merila iz pleha ali kositerja za **razsipavne stvari in tekočine**, potem uteži (gvihiti), decimalne- namizne in ravnotežne vage po najnižji ceni.

6—6

3—5

Gospodarji!

Ravno sem dobil nova semena in sicer vsake vrste, kterekoli potrebujete n. pr. detelje, trave, salate, graha, fažola, korenja, repe, tudi vse sorte cvetličic; potem več sort sunajskega krompirja. Za rast vseh mojih semen sem porok.

Ob enem Vam, rojaki, tudi priporočam svoje špecerijsko blago, kterega imam vseh sort n. p. kavo, sladkor, olje, vsake vrste vina v steklenicah, potem vse sorte suhih in firnisovih barv itd. v najboljšem stanu.

Z odličnim spoštovanjem

M. Berdajs v Mariboru.

Pravi WILHELMOWI antiartritični antirevmatični čaj za čiščenje krvi

(Čisti krv zoper protin in revmatizem.)

je kot

spomladno zdravljenje

edino gotovo zdravilo krv čisteče sredstvo,

S privoljenjem
c. k. dvorne
pisarne vsled
sklepa na Du-
naji 7. dec.
1858.

ker je od
prvih medi-
cinskih
avtoritet
Evrope

Vsled Nj. Vel.
Najvišjega po-
velja zoper po-
narejenje zava-
rovano. Dunaj,
28. marca 1871.

z najboljim uspehom upotrebjevano bilo.

Ta čaj čisti celi organizem; preišče, kakor nobeno drugo sredstvo, dele celega trupla in odvrne iz njega po nastranem upotrebljevanju vse nečiste za bolezen nabrane reči; tudi je učinek gotovo ustrajajoč.

Temeljito ozdravljenje protina, revmatizma, otročjih žil in zastaranih trdovratnih bolezni, vedno gnojječih se ran, kakor vseh spušajev pri spolnih boleznih in po koži, mozolov po telesu ali licu, lišajev, sifilitičnih ran.

Posebno ugoden uspeh je imel ta čaj pri za-gnetenji jeter in vranice, enako pri zlati žili, zlatenci, silnem bolenji po čutnicah, kitah in udih, potem pri tišanju v želodcu, vetrovih, zaporu, seavnih nadlogah, močenju, možkem oslabiljenju, toku pri ženah.

Bolezni, kakor bramorji, žlezni otok, ozdravijo naglo in temeljito, ako se pije čaj neprenehljivo, kajti on je hladeče sredstvo, ki raztopi in žene scavnico. Celi kup spričeval, pripoznavalnih in pohvalnih pisem, ki se tirjane zastonj določiljajo, spričuje resničnost zgorej uvajenih razlogov.

Svarimo pred
ponarejanjem.

Svarimo pred
sleparijo.

Pravi Wil-
helmowi anti-
artritični anti-
revmatični čaj
za čiščenje krvi

se dobiva le
iz prve mē-
narodne fabri-
kacije Wilhel-
mowega anti-
artritičnega antir

evmatičnega čaja začiščenje krvi v Neunkirchen pri Dunaju ali v mojih po časnikih navedenih zalogah.

Zavitek, po 8 obrokov razdeljen,

po predpisu zdravnika pripravljen, s podukom v različnih jezicah 1 gld., posebej za kolek in zavoj 10 kr.

Na ugodnost p. n. občinstva se pravi Wilhelmov antiartritični antirevmatični čaj dobiva v Mariboru pri Alojziju Kvandestu, v Celju pri Fr. Raušerju in v Baumbahovi apoteki, v Mozirju pri Tribue-u, v Podčetrtku pri Müllerju, v Slov. Bistrici pri Janezu Janošu, v Slov. Gradcu pri Kali-gariču, v Ptujju pri Drag. Girodu, v Varaždinu pri dr. Hattlerju in v Ljubljani pri Lasniku, apotekarju.